

TORONTÁL

Ára: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel. Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1
75
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 2:
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek
para

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . 180 D Negyedévre . 45 D
Félévre . . . 90 D Havonta . . . 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délben

Ára:
75
para

Hadirokkant-párt.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 8.

A hadirokkantok tegnap kiáltványt bocsájtottak ki az ország összes hadirokkantjaihoz, özvegyeihez és árváihoz intézve, amelyben tiltakozásukat jelentették be a parlament elnapolása miatt. A kiáltvány megemlíti még, hogy a végzettségig elhuzódó kormányválság miatt nem maradhat a végrehajtó bizottság Beogradban, hanem kénytelen hazatérni. A jövő választások alkalmával — mondja tovább a közlemény — külön képviselőket választunk, akik egyedül a mi érdekeinkért fognak küzdeni. Ily úton előbb érünk el majd kedvezményeket.

A horvát blokk nem hagyja el Davidovityot.

Beograd, dec. 8.

A beogradi „Novosti“ zagrebi tudósítója beszélgetést folytatott Radityal, aki kijelentette, hogy a Davidovity-éset mély hatással van a párt képviselőire. A blokk vezetősége kötelességének tartja, hogy tovább haladjon a megkezdett úton s ettől nem is fog eltérni. Ami Davidovityot illeti, a horvát parasztpárt nem hagyja el őt és folytatja a vele való tárgyalásokat, amelyek előbb-utóbb teljes eredményre fognak vezetni.

A magyar politikából.

Budapest, dec. 8.

A Tisza-pörből kifolyólag Rassay Károly Ulain dr. ellen különböző vádakot emelt. Az ügy a parlament elé került, amelyet a nemzetgyűlés mai ülésén tárgyaltak. A napirend előtt heves vita folyt arról, hogy szükséges-e egy parlamenti bizottság kiküldetése. Rassay és Ugron a bizottság kiküldetése mellett, Bethlen és Gömbös ellene szólaltak fel. A nemzetgyűlés tizenhat szótöbbséggel elhatározta, hogy nem küldi ki a javasolt bizottságot.

Lenárd képviselő a gyógyszerészek által a gyógyszerekkel való visszaélések miatt interpellációt intéz a népjóléti miniszterhez. Vass miniszter azonnal válaszol az interpellációra és a vizsgálat megindítását kilátásba helyezi. Lenárd képviselő és a Ház a miniszter válaszát tudomásul veszi.

Haller szintén a népjóléti miniszterhez intéz interpellációt a lakásügyekben elkövetett visszaélések miatt. A miniszter válaszában megígérte, hogy konkrét esetek felforrolásával a megtorló eljárást megindítja.

Pasity újabb megbízatása a kormányalakításra.

— A „Torontál“ beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 8.

A demokrata-klub tegnap hosszú tárgyalások után végre meghozta a végleges döntést a párt jövő politikájára nézve. A klub kimondotta, hogy a demokrata-párt csak oly politikai csoporttal folytathat tárgyalásokat, amely a vidovani alkotmány alapján áll. Az ez ügyben elrendelt szavazás eredményeképp a többség Pribiesevit mellett tartott ki és Davidovity Ljubát híveivel le-szavazta.

Davidovity a szavazás eredményének kihirdetése után lemondott a klub elnöki és más tiszteletbeli állásáról.

A párt egységét mindezen események dacára megtartotta. A tárgyalások szüntelenül tartanak s rövidesen megtörténik a döntés az új klubelnök személyére vonatkozólag. Valószínűbb azonban, hogy ebben a kérdésben a közeljövőben tartandó demokrata-párti kongresszuson fognak véglegesen határozni.

A radikális- és demokrata-párti körökben egyesek a legutolsó percig kételkedtek abban, hogy a kormányválság könnyen lesz megszüntethető. Mások viszont sokkal kedvezőbbnek látták a helyzetet és erősen bíztak a közeli kibontakozásban. Ily hamar történő megbízatásra talán csak kevesen, vagy senki sem gondolt. Már a válság kitörésének idején hangzottak, hogy egy új Pasity-kormány alakul

s ez a jóslásunk tegnap délben be-teljesedett.

Pénteken délben ugyanis az udvar meghívta Pasityot és a király megbízást adott neki az új kormány megalakítására.

A demokrata-klub pénteken dél-előtt szakadatlanul folytatta tárgyalásait a válság ügyében. A vitában teljes megértést tanúsítottak a felszólalók és egyöntetűen megalapozták a radikálisokkal folytatandó tárgyalások irányát, amelyek az új kormány megalakulását célozzák.

A lemondásban lévő radikális miniszterek és radikális-párti vezető személyiségek pénteken dél-előtt Pasity elnöklete alatt szintén ülést tartottak. A konferencia tartalma alatt Pasityot sürgősen az udvarba hívák és visszatérése után folytatták csak a tanácskozásokat. Pasity közölte a radikális-párti vezetőkkel, hogy a király megbízást adott neki az új kormány megalakítására, amit el is fogadott.

A délután folyamán megindultak az érdemleges tárgyalások a két vezető kormánypárt között. Illetékes körökben állítják, hogy a tanácskozások a legjobb mederben folynak és így erős kilátás van a közeli megegyezésre.

A muzámánok és az ellenzéki pártok egyelőre várakozó álláspontra helyezkednek s csak a demokrata- és radikális-párt döntése után kezdik meg hivatalosan a tárgyalásokat.

A német jóvátétel a londoni konferencián.

A „Torontál“ tudósítójának távirata.

London, dec. 8.

Politikai körökben élénken foglalkoznak a hírrel, hogy Amerika berlini és brüsszeli követi a konferencia megkezdése előtt Londonba érkeznek. Hervay, szocialista vezér ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy Amerika a londoni konferencia egyes döntéseit nem fogadja el. Amerika, különösen a németek elleni intézkedésekben megalkotja a maga programját, amelynek ke-

resztülvitele céljából minden tekintélyt latba veti.

A Daily Telegraph úgy tudja, hogy Amerika nem fogja a rajnavideki amerikai csapatokat visszavonni, ami azt mutatja, hogy Amerika érdekelve van a német kérdés megoldása körül. A lap sajnálja, hogy Poincaré szándékaiból még semmit sem tudni.

A „Times“ aggódik a jóvátételi kérdés sorsáért, mert az nemcsak Franciaország, hanem Anglia és Oloszország számára is komoly probléma.

Bonar Law a jóvátétel kérdésében

TÖZSDE

December 8.

Beograd. (Zárlat.) London 33750, Páris 522, Newyork 74, Genf 01395, Szaloniki 100, Milano 369, Prága

237, Wien 0111, Bukarest 4825, Budapest 350.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 0068750, Hollandia 21175, Newyork 53050, London 2423, Páris 3780, Milano 2660, Prága 1680, Budapest 023, Zagreb 177-50, Bukarest 330, Varsó 00325, Wien 00075, bélyegzett 00076.

egyelőre tartózkodó álláspontra helyezkedett és csak akkor fog nyilatkozni, hogyha Poincaré már közölte terveit.

Az olasz pénzügyi bizottság elnöke kijelentette, hogy a jóvátétel illetőleg Franciaország és Oloszország érdekei azonosak. A jóvátétel végrehajtása fontosabb, mint a területek megszállása, mert ez csak újabb terheket jelentene. Hogyha Amerika hajlandó a szövetségesekkel szemben fennálló követeléseit mérsékelni, úgy a német jóvátétel kérdésében is enyhülés várható.

A német pénzügyi köröket élénken foglalkoztatja a kormány új jóvátételi tervezete. Az új tervezet és a legutóbbi berlini tárgyalások alapján készül a memorandum. A kormány a tervezetnél alapul vette Mac Cormick senator véleményét, amely szerint Németországnak husz millió aranymárka kölcsönt kell felvennie, amit a német nagyipar garantálna. Miután a pénzügyi szakértők is ezt az álláspontra vallottak, a kölcsön alapfeltétele a megszállás megszüntetése.

Az új német jóvátételi tervezet nagy izgalmat keltett. A lapok hangoztatják, hogy az új terv végrehajtásának alapfeltétele a német-francia nagyiparosok megegyezése. A sajtó véleménye az, hogy a terv megvalósulása attól függ, hogy a német nagyipar vállalja-e a reá-nehezedeo garanciáit.

Páris, dec. 8.

Poincaré francia miniszterelnök a londoni konferencián a következő programot fogja előterjeszteni. Németország nem kap moratóriumot megfelelő zálogok, például erdők, bányák lekötése nélkül. A német kárpótlást csak a többi szövetséges adósságok párhuzamos esőkentésével lehet leszállítani. A német fizetésekből a szövetségeseknek járó összeg százalékkulcsa revízió alá veendő. Franciaország az eddigi ötvenkét százaléknál közbet igényel. A német készfizetések szándékos megtagadása esetén a szankciók életbelépnek.

Még egy bűnbak.

A „Torontál“ tudósítójának távirata.

Páris, dec. 8.

Athéni jelentések szerint a görög forradalmi bizottság elhatározta, hogy a haditörvényszék elé állítja Sergiades volt főbiztost, akit felelősnek tart az országot ért vereségért.

Mikulás-este a Kaszinóban

Beeskerek, dec. 9.

Minden fázisban sikerült Mikulás estét rendezett a velikecskerekéi műkedvelők társasága csütörtökön este a Kaszinó helyiségeiben. Sok kedves ötlet, jelenet, kuplé, tánc tarka-barka összevisszasága adta meg az estének azt a színpompát, mely a jól rendezett bohókás Mikulásestéknek annyira a velejárója.

Láng Imre zenetanár zongorajátéka nyitotta meg az estét. Ezután Engel Maca és Magyar Piri Molnár Ferencnek „A kules” című diálogját adták elő. pompásan belehelyezkedve, a mai nőt karakterizáló jelenetbe. Schuld Józsa és Csányi Lajos a „Cseregyerek” operett egy táncjátékát mutatták be. Helyes énekük, játékaik s táncuk olyan tetszést váltott ki, hogy számukat meg kellett ismételnök. Ezután új szereplő mutatkozott be a beeskerekéi közönségnek, Kovalcsik Irma. Zerkovity „Aranymadár” című operettjéből énekelt egy bájos daloeskát. Közvetlen, nyugodt előadását, szépen esengő, meleg hangját hatalmas tapssal és ráadás követeléssel honorálta a publikum. Bárány Kuki és Balás Iván ugyanez a „Cseregyerek” egy táncjátékot mutatták be. A „Haragszom rád” olyan kedves dzzogással játszották meg, hogy — mint majdnem minden számot — ugy ezt is meg kellett ismételnök. Nyáray Rezsőt nem kell bemutatnunk, se dícsérnünk, ő csak nagyon jó lehet. Zerkovity „Kinek nincsen nótája” című dalát és Boross műsorából „Eleserelném lakásomat” e. kuplét énekelte el viharos derűltégg közepette. Kövesi Márta először lépett fel, ezuttal táncosnői szerepben. Salómét táncolta. Maga összeállította táncát, megjátszása általános elismerést aratott. Természetesen neki is ismételnök kellett. Gábor Andornak egy kis jelenete, „Pufi ebéd” zárta be az ügyesen összeállított műsort. A tréfa szereplői: Kerné Végh Vilma, Csányi Antal és Nyáray voltak. Nyáray kitűnő Pufija állandó kacagásban indította neki a jókedvre hangolt publikumot a műsor után reggelig tartó táncnak.

Uj vámtarifa javaslat. A Bánsági Kereskedelmi és Iparkamara igazgatósága csütörtök délelőtt 11 órakor ülést tartott hivatalos helyiségében Czvetkov Radivoj elnök elnöklete alatt. A tárgysorozat egyetlen fontos pontja a vámtarifa kérdése, amelynek előadója Szotirovity kivindai vámhivatali főnök volt. Az ez ügyben hozott döntést, illetve az új vámtarifáról szóló javaslatot, megerősítés végett feltérjesztik a fővámhivatali igazgató ságnak.

Bevonulnak az 1899. évfolyambeli nemszlávok.

Csoportonként történik a behívás. — Valamennyien a gyalogsághoz kerülnek.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 9.

Tegnap délelőtt fontos katonai rendelet érkezett Beeskerekre, a mely arról intézkedik, hogy az **összes 1899. évben született nemszláv hadköteleseket behívják.**

A rendelet szerint a bevonulás csoportonként történik. Az első csoport a jövő év január 4-én tartozik jelentkezni katonai szolgálatának megkezdésére, a többiek pedig ezt követő rövid időközökben. A bevonulóknál nem veszik figyelembe a sorozás alkalmával vagy később kapott beosztást, hanem valamennyien kivétel nélkül a gyalogsághoz kerülnek. Az 1899-eseket a következő városokban székeltő gyalogezredekhez osztották be: Veliki Beeskerek, Beograd, Zagreb, Varasdin, Karlovac, Celje, Ljubljana és Osijek.

A szolgálati időre vonatkozólag azt az információt kaptuk, hogy mindazok az 1899-es évfolyambeli nemszlávok, akik a volt osztrák-magyar hadseregben a háboru ide-

jén legalább is tizenkét hónapig rendes katonai szolgálatot teljesítettek, rövidített öt hónapi szolgálatot kérhetnek. Azok az 1899-esek pedig, akik egy évet meg nem haladó időn át voltak csak katonái a magyar hadseregnek, kötelesek a gyalogságnál előírt tizennyolc hónap és a régi szolgálati idő közötti különbséget leszolgálni.

A katonáskodási idő leszállítására kérvényt kell posta útján benyújtani a helybeli katonai parancsnokság címére. A kérvényhez melléklendő minden olyan hivatalos okirat vagy bizonyítvány, amellyel a fél igazolni tudja, hogy mennyi ideig volt katoná az osztrák-magyar hadseregben. Akinek megfelelő dokumentuma nincsen, az három tanúval együtt jelentkezzen a városi katonai ügyosztályban (Városháza, I. emelet, 2. ajtó), ahol jegyzőkönyvet vesznek fel a tanúk vallomásáról. A jegyzőkönyv egyúttal igazolásul szolgál a leszolgált időre vonatkozólag.

Harc a város és a gyártelepek között.

A Cukorgyár, Olajgyár és Hazai-malom községi adója.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 9.

Beeskerek három legnagyobb ipartelepe és a város között hetek óta heves harcok folynak a községi adók kivetése és behajtása kérdésében. A három hatalmas beeskerekéi gyártelep, a Cukorgyár R.-T., az Olajgyár és a Hazai Malom ugyanis adómentességet élvezett s ezt a kedvezményt a városi közgyűlés megszüntette. A közgyűlés határozata folytán visszamenőleg kivetették az 1918., 1919., 1920. és 1921., valamint a folyó évre esedékessé vált községi adókat, amelyeknek összege több mint két millió dinárra rug.

A városi adóhivatal értesítette a kibevetési és felszólította, hogy ebbeli kötelezettségüket mielőbb teljesítsék. Az Olajgyár, Hazai Malom és Cukorgyár azonban visszautasította a követelést azzal az indokkal, hogy a belügyminisztériumtól további adómentességet kért, így tehát előbb megvárja a döntést és csak azután eszközli a kifizetést.

A belügyminisztérium nem teljesítette a kérelmet s visszautasította az adómentesség iránti kérvényt. A városi tanács a döntés tudomásul vétele után rögtön foglalt eszközölt a kivetett adóösszegekre, hogy ezzel eleve biztosítsa az új jövedelmi forrást. Mára irták ki a lefoglalt árukra a nyilvános árverést, a városi tanács tegnapi ülésén azonban elhalasztották azt néhány napra, mivel időközben megindultak az egyezkedő tárgyalások a gyártelepek és a város között.

Kereskedelmi körökben érdeklődéssel várják a harc kimenetelét.

HIREK

Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Stefanovity Jovan dr. beeskerekéi törvényszéki bírót a subotici egyetemhez tanárrá nevezte ki.

Városi közgyűlés. Beeskerek városa a jövő hét szombatján közgyűlést tart a vármegyeháza nagytermében. A közgyűlés tárgysorozatán több érdekes ügy szerepel. Többek között nagy vitára ad kilátást a módosított szabályrendelet, a javított nyugdíj-szabályzat és a jövő évi városi költségvetés.

A Kaszinó tisztújító közgyűlése. December 24-én d. e. fél 11 órakor a velikecskerekéi Kaszinó-Társulat tisztújító közgyűlést tart, amelyen elnököt, igazgatót és két választmányi tagot választanak meg. A közgyűlésre ezuton hívja meg a tagokat a Vezetőség.

A tegnapi gabonapiac. A pénteki gabonapiacra, az esős idő folytán beállott szállítási nehézségek miatt, csak kisebb mennyiségű gabonaműt hoztak be eladásra. A kis kínálat dacára nagy kereslet mutatkozott a buza és tengeri iránt. Ugy a kereskedők, mint a magánosok is mindenáron igyekeztek vásárolni, ami az utóbbi időben kissé szokatlan jelenség számba megy. A gabonaművek ára stabilnak mondható. Alig néhány korona eltérés mutatkozik a legutóbbi árakkal szemben. A buza métermázsája tegnap ezerötzszázharmine korona, a tengeri pedig hétszázhusz korona volt. A termelők és árusítók áremelkedésre számítanak.

Adomány. N. N. lapunk útján száz dinárt adományozott a román káth. árvaház karácsonyfájára.

Uj mozit kap Beeskerek. A városi tanács tegnapi ülésén foglalkozott Jung Péternek, a Korona-szálló berlőjének kérvényével, aki udvari helyiségében mozit akar nyitni. A tanács megadta hozzájárulását azzal a feltétellel, ha a helyiségen megfelelő számú vészkiáratot csináltat s az épületet tűzveszélytelené teszi.

Nagy álarcosbál. Szombaton, december hó 9-én az „Ellmer”-féle vendéglő tánctermében nagy álarcosbált rendezek, amelyre a nagyérdemű közönséget és a t. ifjúságot ezuton tisztelettel meghívom. Belépődíj személyenként csak 7 dinár. A legszebb dominó emléktárgyban részesül. Tisztelettel **Dragutin Butor**, okl. tanátnitő.

Bankok és nagyvállalatok figyelmébe, kik az 1923. évi január 1-én életbelépő lakásrendelet értelmében hivatalnokaik és alkalmazottaik lakásáról gondoskodni fognak, e célra a város belső kerületében alkalmas csinos lakóház (392 qm. beépítve, 420 qm. kert, udvar) eladó és azonnal birtokba vehető. Felvilágosítással Dragutin Kramberger mérnök, Veliki Beeskerek, Vojvoda Mısıtya-u. 6., I. emelet szolgál.

Hozzánk intézett levelekre portómegtakarítás céljából ily uton válaszolva értesítjük, hogy Mexikóba, Argentiniába, Braziliába, Paragujába és Urugujába kivándorlóknak Affidévitra nincsen szükségük, egyéb felvilágosításokat szóbelileg díjtalanul adunk. Banatska Trgovacka Agenciya, Veliki Beeskerek, Aleksandrova-u. 27.

A tutalásokat és csekk kltásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi külföldi piacra újbol eszközöl **Nagybeeskerekéi Takarékpénztár.** Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Aki tört aranyát jól akarja értékesíteni, az dolgoztassa nálam fel, melyből a legdívatosabb ékszerés aranyárut készitek, u. m.: lánc, gyűrű, jegygyűrű, fülbevaló és minden e szakmába vágó dolgokat. Továbbá elvállalok mindennemű javításokat, Kohn Dezső aranyműves és ékszerész, (Benó átjáró), Árpádtéca 14. sz.

Uj butorizlet. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy butoraktáromat, u. m. **asztalos- és kárpitosműhelyeim** saját házamba, **Car Dusanova u. 12. sz.** alá helyeztem át. Raktáron tartok és saját géperőre berendezett műhelyeimben készitek elsőrangú butorokat, teljes lakberendezéseket stb. szolid árak mellett. Tisztelettel **Meleghy A. Pál.**

Ujdonságok. Német főzőedény emailrozott és inoxidált. Ir-takaréktűzhelyek és takarékkályhák úgy mint német trágya-, polyva- és kévevillák jótállás mellett. Rubroid híres német izolálólemezek. Interlofestóanyag lakások és épületek szárazon tartására megérkezett **Sander M. József** céghez Veliki Beeskerek. Vízszelárusítóknak nagy kedvezmény. Fialat leány ugyanott elárusító lányának felvétetik állandó alkalmazására.

* A f. hó Pannoncal egy rendezés az agul elkövet estély figyelm és vidé kája is sikeré.

* T. tartó féle Ugyan

* H. tók, n. haskó szülné jábar drova vállat

A. folyó követ zsim. mik.) szláv

Boszn tuzlai Keres S. P.)

tev. M.)

mond.

„Az i jogi e ket e ha eg elbirá mind tása

irott sohas ben u rálás tetele segé zár.)

A ajánl visal árufo tekir rékpé épüle siter d intéz szeren értes gős e is — teljes Taka

Hó hajit Kéz ker kete tált zöldi Női 15 di hajsz Kncz

nál, szárn

Gy. tü. A. női. Né.

* **A „Novibecseji Izraelita Nőegylet“** f. hó 17-én, azaz vasárnap este a Pannonia-szálló nagytermében tánc-csal egybekötött nagy Kabaré-estélyt rendez, melynek sikere érdekében az agilis rendezőség minden lehetőt elkövet. A nagy érdeklődés, mely az estély rendezését kíséri, különösen figyelmet érdemel. A szereplő helyi és vidéki műkedvelők fényes munkája is elősegíti ezen estély nagy sikerét.

* **Teljes vasárnapi munkaszünetet** tart december 3-tól a Weiterschan-féle festékárú szaküzlet, Fő-utca 16. Ugyanott egy tanonc felvétetik.

* **Halesont nélküli fűzők, melltar-tók, mellfűzők, orvosi rendelésre** haskötők a legjobb minőségben készülnek Arnstein Józsa fűzőszalon-jában Veliki Beeskerek, Alexandrova u. 22. Régi fűzők alakítását is vállalom.

A „Nova Evropa“ VI. könyvének folyó hó 1-én megjelent 10. száma a következő tartalommal bír: 1. Re-zsim, munkások és Keresevity. (Lá-mik.) 2. A munkások helyzete Jugoszláviában és a bányászstrájk Boszniában 1920. (M. S. Pijak.) 3. A tuzlai per. (Behmen A.) 4. Akció Keresevity megmentése iránt. (M. S. P.) 5. Élet és halál között. (Poli-tev J.) 6. Elvek küzdelme. (Krléze M.) — „Enyém a megboszulás, mondja az Isten“. (Mózes V. 32. 35.) „Az írott törvények csak általános jogi elveket tartalmaznak, melyeket egy nép elfogadott. Ennélfogva ha egy ügyet igazságosan akarunk elbírálni és nem csak formailag, minden bíróság csak saját belátása szerint ítélni és nem az írott törvények szerint, mert ezek sobasem mutatják, hogy egy ügyben hol az igazság... Igazságos elbírá-lás csak az ügy beható ismeretét tételezi föl; az írott törvény csak segédeszköz...“ (Marković Svetozár.)

A kereskedővilág figyelmébe ajánljuk, hogy a beeskereki és novisadi piacok között fennálló élénk áruforgalmi összeköttetésre való tekintettel a **Nagybeeskereki Takarékpenztárral** (Szerb korona-szálló épületében) oly megállapodást létesítettünk, hogy a Novi Sadon teljesítendő fizetések ellenértéke, ezen intézetnél kerül befizetésre. Ezzel szemben mi a kifizetést a vonatkozó értesítés vétele után azonnal — sürgős esetekben a befizetés napján is — költség- és jutalékmentesen teljesítjük. Ipar- és Kereskedelmi Takarékpenztár R.-T. Novi Sad.

Hölgyek és urak figyelmébe. Ha haját festetnek, úgy forduljanak Kécsity M. fodrászhoz, Veliki Beeskerek. A most Párisból érkezett fekete és barna hajfestékem garantált jó minőségű, festés után nem zöldül. Egy doboz ára 20 dinár. Női fejmosás villanyhajszáritással 15 dinár Férfi hajmosás villanyhajszáritással 5 dinár. Kécsity M. Knez Miletina (Nicky) utca.

* **Vas- és fémöntvényeket** Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon-szám 329.

Gyönyörű szövet- és estélyi ruhák, selyem és gyapjú jumperek, blúzok, kalapok érkeztek! Alakítást jutányos árban vállal!

ASZLÁNYI JULIA
nőidivat- és kalapterme Veliki Beeskerek, Nemanjina (Jenő herceg) u. 7. Tunner-ház

Felveszik a nemszlávokat a választói névjegyzékbe.

A jegyzők határozott utasítást kaptak. — Januárban lesz a kiigazítás. — Szigoruan figyelembe veszik az alkotmány rendelkezéseit.

— A „Torontai“ tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 9.

Az SHS királyságban élő magyar és német kisebbségeket a választói névjegyzékek összeállítása alkalmával nem vették be a listákba s azokat az előírás szerinti időben lezárták anélkül, hogy a hatóságok eljárásukat megmáltották volna. Tetézte a nemszlávok elkeseredését, hogy a románokat a névjegyzékek lezárása után, utólagosan felvették. A magyar és német polgárok kihagyása egy annakidején kiadott bizalmas belügyminiszeri rendelet alapján történt, amely határozott utasítást adott arra, hogy a nemszlávokat nem szabad felvenni.

Beeskereken és a Bánságban, szigoruan a rendeletnek megfelelően jártak el, a románok kivételével sehol sem vettek be más nemzetiségűt mint szerbet, horvátot vagy szlovént a választói névjegyzékbe. Mindössze néhány közhivatalt viselő magyar és német nemzetiségű hivatalnok került be a jegyzékbe, más azonban még tévedésből sem jutott be a választói jogosultak közé.

Tegnapra váratlan fordulat állott be ebben az ügyben. A belügyminisztérium utasítást adott az illetékes hatóságoknak, hogy a januári kiigazítás alkalmával respektálják az alkotmánynak a választójogosultságra vonatkozó

szakaszait s annak megfelelőleg módosítsák a névjegyzékeket.

Az alkotmány kérdéses szakasza pedig kimondja, hogy választójogosult minden olyan polgár, aki 1910 január elseje óta az SHS királyságnak jelenlegi területén lakik, tekintet nélkül arra, hogy a szóbanforgó országrész azelőtt az osztrák-magyar monarchia részét alkotta vagy sem.

A belügyminisztériumi határozatnak megfelelően tegnap utasítást kaptak az összes bánsági jegyzőségek, hogy a január hónapban eszközendő revízió alkalmával tartsák szem előtt az alkotmány kérdéses rendelkezéseit s szigoruan ragaszkodva annak előírásához, utólagosan igazítsák ki a névjegyzékeket. A rendelkezés egyenesen megemlíti, hogy a választójogosultak utólagos felvételénél nem szabad nemzetiségi szempontból különbséget tenni polgár és polgár között s éppen úgy helyet kell adni a nemszlávoknak, mint a szlávoknak.

Ugyanilyen utasítást kaptak a bánsági városok polgármesterei is. Illetékes helyen kijelentették munkatársunk előtt, hogy ezúttal az összes szavazati joggal bíró nemszlávokat kivétel nélkül felveszik és sehol sem fognak megisméltetni a sérelmes visszautasítások.

* **Felhívjuk tisztelt olvasóink figyelmét az „AMBROZIA“** cukorkagyárnak M. JOVANOVIĆ cégnél rendezett kirakatára.

Gyengesség? Rossz alvás? Idegesség? Munkakedvetlenség? Gyakran keresik fel különféle fájdalomk? Ilyen rossz napokban igazi jó barát a Feller-féle Elsafluid. Lemosásoknál és borogatásoknál jó szolgálatokat tesz, ugyszintén mint száj-, fog- és bőrápolószert is. Erősebb, kiadósabb és hatékonyabb mint a sóborszesz. Csomagolással és portóval együtt 3 duplaüveg vagy 1 speciális üveg 24 dinár, 36 duplaüveg vagy 12 speciális üveg 208 dinár és 5% felár. Szétküldi: Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Donja, Centrale 202. sz. Hrvatska.

Az előzekény utitárs. A gyorsvontat hálókoecsijának egyik fülkéjébe beszáll egy kövér, lihegő ur. A hálókoeci kalauza megmutatja neki a helyét: természetesen a felső hálól hely az övé. Kétségbeesetten néz a magasba...

— Hogy jutok ér-ide fel? — kérdezte a kalauztól.

— Talán tessék az alsó hálól hely utasát megkérni, hogy cseréljen önnel, adta meg a jótanácsot a kalauz.

Kis vártatva megérkezik az „alsó“ utas is. Szigoru tekintetű, komoly ur.

— Bo...Bocsánat uram... — daldogta félénken a kövér — nem eséréne velem hálól helyet?... Én ugyanis... nem igen tudnék...

nagyon nehezen menne... a dolog, hogy oda feljussak...

S a felmászás gondolatára máris kövér izzadságesepek gördültek végig rákpiros orcáján...

— No jó... — felelte az „alsó“ ur s szájalommal tekintett a kövérré — majd alszom még erre a dologra egyet...

S ezzel kényelmesen végigheveredett fekhelyén.

Sport

Budapesti eredmények.

UTE—BTC = 5:0 (3:0). A bajnokságban vezető UTE könnyen éri el nagy gólarányu győzelmét. Az állandó UTE főlényben a goalokat Kossa, Priboj és Schaller rugják.

Bánali Be- és Kiviteli Részvénytársaság
Banatsko Uvožno i Izvožno Deonič. Društvo
Vel. Beckerek

2185

Iroda: Petőfi- és Vörösmarty-utca sarok.

Telefon: 237.

Sürgőnycim: I m p e x.

Ajánl azonnali szállításra elsőrendű **romániai tűzifát** a legolcsóbb napiáron vagonkételekben. Standard temesvári (volt gyulai) harisnya-, kötött ésszövöttáru egyedüli képviselője.

MAC—KAC = 0:0. A MAC régi játékosából újraszervezett csapat (Kehrling is játszott) eldöntetlent tudott kiereszkölni.

VAC—III. ker. = 0:0.

MTK—MAFC = 0:0. Az MTK gyenge szereplése meglepetés. A bíró a II. félidő 15. percében lefújta a mérkőzést azzal az indoklással, hogy a hőzivatárban nem tud bíraskodni. — Az I. félidőben nagy MAFC fölény. — Orth gyengén játszott.

Az I. oszt. bajnokság állása: UTE 19 pont, MTK 16 p., FTC 15 p., Törekvés 14 p., III. ker. 14 p., Vasas 12 p., VAC 9 p., Zugló 8 p., MAFC 8 p., BTC 6 p., MAC 1 p.

Meghívó.

A **Torontai Mezőgazdasági Gépipar, Vas- és Fémöntöde R.-T.** folyó évi december hó 28-án, délután fél 4 órakor a **Torontalmegyei Takaré- és Hitelbank** helyiségeiben

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a társaság részvényesei tisztelettel meghívattak.

Napirend:

1. Két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Egy igazgatósági tag választása.

Veliki Beeskerek, 1922 december hó 7-én.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés! Alapszabályaink 13-ik §-a értelmében szavazati joggal akár saját részvényei után, akár pedig meghatalmazotti minőségben csak az éltet, aki részvényeit a szelvényivel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a **Torontalmegyei Takaré- és Hitelbank** pénztáránál a hivatalos órák alatt (9—12) letette.

Eladó birtok

70 kat. hold elsőrendű szántó, ház, fundus instruktussal. A birtok a községtől 1 km távolságra, közvetlenül a vasut mentén fekszik. Bővebbet: Piking ügynöknél. — 2130

Legszebb karácsonyi ajándék!

2128 egy izléses kivitelű

lámpaernyő

Megrendeléseket elfogad:

Kurländer Antalné, Krunska utca II. sz.

MUNKÁSOK!

A veliki becskerekeli cukorgyár és finomító üzemét folyó hó 11-én, hétfőn reggel 6 órakor kezdi meg.

Eladó

Veliki Beeskereken az Aleksandrova ulica (Fő-utca) 621. sz és Pupinova ulica (Árpád-utca) 8. számú ház. A fő-utcai oldalon 6 üzlethelyiség van. A legnagyobbban a jelenlegi tulajdonos egy virágzó csemege- és fűszerkereskedést tart fenn. A Pupinova-uticára 2 lakás nyílik. A ház a csemegetisztással együtt is eladó — Bővebb felvilágosítást nyújt Juliusz ügynök.

Eladó

Veliki Beeskereken a Heinermann-szanatóriummal szembeni saroktelek. Bővebbet Juliusz ügynök.

Eladó

Veliki Beeskereken a cukorgyárral szemben, az Ecskai-ut és a Béga folyó között fekvő 7 hold szőlő. — Bővebbet Juliusz ügynök. 1913

Óás!

A „TARIF D. D.” Subotica értesíti az összes ügyfeleit, tekintettel arra, hogy az utóbbi időben több hasonló nevű kisebb vállalat alakult, melynek célja, hogy jónévű és szolid vállalatunk nevével visszaélve, megtéveszték a közönséget.

Éppen ezért óvjuk a közönséget, hogy vigyázzon címünkre és ne tőljön fel más hasonló nevű vállalat hirdetéseinak és prospektusainak.

A „TARIF” részvénytársaság Szubotican van és sehol Jugoszláviában fiókja nincs, azonban összeköttetésben áll az összes igazgatóságokkal (beogradi, serajevói, zagrebi, ljubljani).

A „TARIF D. D.” szept. 15-től nov. 1-ig 358 463 dinárt fizetett vissza ügyfeleinek fuvardíj visszatérítés címén. Egyetlen és legregibb részvénytársaság egész Jugoszláviában, mely kizárólag csak fuvarlevél felülvizsgálatokkal foglalkozik.

Az összes transport-biztosítással foglalkozó biztosító-társaságokat képviseli a vasutal szemben.

A „TARIF D. D.” a legrövidebb időn belül, a reklamáció beadásától számított 8—10 hét alatt folyósítja ügyfelei követelését és egyetlen a hasonló vállalatok között, mely eredményesen dolgozik.

Óvakodjunk megtévesztésektől!
„TARIF D. D.” Subotica.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Időt, pénzt és fáradtságot

takarít meg, ha hirdetését hozzám beküldi. A világ összes lapjába felvehetem az ön hirdetését olcsón és pontosan. 1767

„FUCHS”

nemzetközi hírlap- és hirdetési iroda Novi Sad, Kralj Petar u. 13

Elsőrendű

bécsi gyártmányu **új zongorák érkeztek** a legjobb békebeli anyagból. Égügy mindenféle hangszerek, azok kellekei és friss, legjobb német és olasz húrok.

Finom régi és új saját készítményű mesterhegedők, bőgők és tamburák nagy választékban.

Lenhardt Antal első bányai hangszerkészítő Veliki Beeskerek, Fő-utca.

A világ legnagyobb szállítási vállalata

Európa Canada Amerika

2109

Leggyorsabb és legjobb „Express” gőzhajói összeköttetése Hamburgon, Antwerpenen és Cherbourgon át. — Elindulás minden héten. Utbaigazításokat ad: Canadian Pacific irodája Beograd, Cika Ljubina 7.

INGYEN

hozzácsomagolunk egy osinos
ELŐJEGYZÉSI NAPTÁRT,
ha megrendelését idejében feladja.

Prva Jugoslovenska Kemična Fabrika
Novi Sad. 2118

Tisztviselő keres

butorozott szobát teljes ellátással,

esetleg külön-külön is, lehetőleg a Zsitni trg közelében. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Pesti” jelige alatt kérek a kiadóhivatalba.

24 évi gyakorlattal bíró, állandóan nagyobb szőlőben és a hozzávaló pincében volt önálló vezető, szakképzett szőlő- és borkezelő,
állást keres

január vagy április 1-re
Hajlandó szőlő- vagy borkezelést külön is olvállalni. Szíves megkereséseket kér Szarvas Ferenc, Novi Becej.

Tanonc

felvétetik 2126

Probst István fia áruházában
Torontálszécsányon.

Velizar S. Paunović

rőfös- és divatárkereskedésének Aleksandrova (Fő) utca

nagyobb mennyiségű és legjobb minőségű
rőfösáruk érkeztek, melyeket míg a készlet
tart, a legjutányosabb árban árusít ki.

Interurbán-telefon 13.

Nagy választék

különösen francia és angol szövetekben férfiruhára és felöltőre, női utcai és utazókosztümöknek, továbbá Molinoban, grenadinban minden színben, markizet, panama, fullár, batiszt, zefir, szatén, lenvászon, ruhabélés, kendők, barchet, nyerselyem, krepdeszin, taft, gabardin, kamgarn, elegáns asztal- terítők, szőnyegek stb.-ben.

Tekintse meg dusan felszerelt raktáramat és győződjék meg személyesen, hogy üzletemben találja a legjobb árut, a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron!

..... Mintákat kívánatra vidékre küldök!

Rendeléseket vidékreutánvét mellett pontosan sgyorsan eszközök

Legszolidabb bevásárlási forrás! Ritka alkalom!

Eladás nagyban és kicsinyben!

1976

A legjobb és legolcsóbb

kalapbevásárlási forrás

uri-, gyermek- és leány nemez- és velur-kalapokban
Bukovác Jánosnál van, a „Srpska Krana“-kávéház mellett!

Nagy választék:

sport-, uri- és gyermeksapkákban, ugy-
 szintén uri- és női- télfehérneműk-
 ben, gallérok-, kézelők-, nyakkendők-,
 sétapalcák-, esőernyők-, férfi-, női- és
 gyermekharisnyákban, keztyűkben stb.
 a legolcsóbb árban. 2095

Szolid, megfelelő szaktudással ren-
 delkező **almolnár,**
 valamint egy a szivógázmotor keze-
 léséhez értő **gépész,**
 aki a fűtést is vállalja, azonnalra fel-
 vétetik. — Kimerítő ajánlatok: Berger
 Jakob villanymalma Subotica címre
 címzendők. 2111

Bor- és szeszesital szakmabeli
utazót
 Torontál, esetleg Bácska és
 Baranya számára keres
 2119
Hauser Karoly, Vrsac

Helybeli iparvállalat üzem-
 nagyobbitás céljából meg-
 felelő tőkével rendelkező
 egyénnel vagy társasággal
 szolid alapon keres
társulást. 2098
 Cím a „Torontál“ kiadóhivatalában.

Trifaili köszönet
 fűtési és ipari célokra, elsőrendű
 száraz vállazott faszenet, fehér da-
 rabos meszet, beocsini portland ce-
 mentet vagontételben ajánl 2101
Révai Adolf Subotica,
 Telefon 551.

NAGY KARÁCSONYI OCCASIO!

WOGH MIHALY 2108

rőfős- és rövidárkereskedésében Vel. Becskerek, Zsitni trg (Buza-tér).

Női ruhaszövetek	20	Dinártól fölfelé
Férfi	65	” ”
Selyem, bluznak és ruhának való . .	60	” ”
Barchetek	10	” ”
Sifon és vásznak	13	” ”
Kreton, Voile, festett	11 1/2	” ”
Butor-kreton és szövetek	18	” ”
Flanell, ingeknek való (Tennis) . . .	16 1/2	” ”
Kanavász és zefirek	12 1/2	” ”
Sálók	80	” ”
Nőiharisnyák	13	” ”
Zsebkendők	5	” ”

Csak ma tudtam meg, hogy hol lehet jól és olcsón étkezni?

A volt Páris (Pest) szálló pinchhelyiségében, **1400 koronáért** kapok.
 hol reggeli, ebéd és vacsorát (egy hónapra)
 A zónaparkolt kenyérral együtt még mindig csak **2 és 1/2 dinár.**
 A nap bármely szakában hideg és meleg ételek kaphatók. Abonnenseket elvállalok!
 2008 Tisztelettel **KRESZTA KONRAD**, vendéglős.

Van szerencsém értesíteni igen tisztelt helybeli és vidéki vevőimet, hogy fűszer- és csemegeüzletemben a

karácsonyi ünnepek közeledtével a legfinomabb és legjobb árukat beszereztem és az mérsékelt áron kapható.

Mindenféle szeszes italok: valódi szirmiai zárda szilvórium, kitűnő fehér- és vörösborok. 10 literen felüli vásárlásnál 5% kedvezményt adok igen tisztelt vevőimnek. **Állandó borkóstoló!**

L. Radevanovity fűszer- és csemegeüzlete az „Arany szarvas”-hoz V. Becskerek

Vlajnyty és Todorovity

fűszer- és csemegekereskedése, V. Becskerek,
 Kralja Petra trg 4. Telefonszám 194.

Karácsonyi nagy vásárlás!

Tisztelettel értesítjük úgy a helybeli, mint vidéki nagyra-
 becsült t. vevőinket, hogy üzletünket a karácsonyi ünnepek
 alkalmából dusan beraktároztuk a legjobb árukkal, több-
 nyire redukált árakkal. Kérjük áruinkat üzletünkben
 vásárlási kényszer nélkül megtekinteni.

Különösen nagy választék:

Kávé, rizs, dió, mo-
 gyoró, mandula, mazsola,
 aszaltszilva, füge, datolya, gesz-
 tenye, mák, különféle gyümölcsiz,
 marmalád és befőttek, csokoládék, kakao,
Lipton, Ridgways és Pekarek-féle tea, Ceylon-
 és orosz-tea, rózsa- és akácmez, szardínia, szardella,
 különféle halak, trapista-sajt, legfinomabb francia
 ételolaj, **Herz-féle szalámi,** kitűnő vörös és
 fehér palackborok, ásványvizek, cham-
 pagner, fehér és sárga szerbiai
 szilvórium, cognac, rum és
 mindenféle likőrök stb-ben.

Nagy választék karácsonyi diszarukban, karácsonyfadiszek és cukorkákban a legolcsóbb áron!

Pontos és gyors kiszolgálás!

Karácsonyi alkalmi bevásárlási forrás!

Selyem minden színben	65—210 D
Női ruhaszövetek	50—275 D
Férfi ruhaszövetek	150—330 D
Fekete Sealskin plüss nőikabátoknak . .	625 D
Bársony, ugyszintén plüss minden színben	55—150 D
Barchet, legjobb minőségben m-ként . .	25 D

Loden	30—95 D
Berliner- és plüss-kendők	120—340 D
Nőisálók	55—120 D
Delén- és szövet-fejkendők	22,50, 55, 60 D
Zefir, ingeknek való és vászon méterenként	14—60 D

Az összes áruk mélyen
leszállított áron kaphatók!

Zsivojin Terzin i Sinovi

rőfős-, rövid- és pamutárkereskedése a „Kék csillag”-hoz
 Veliki Becskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Az összes áruk mélyen
leszállított áron kaphatók!

Nagy karácsonyi vásár!

Mélyen leszállított árak!

Az occasioból
visszamaradt
ruha- és bluz-
maradékok
félárban
kaphatók!

Mélyen leszállított árak!

	egész ára	Dinár
3 méter, egy selyembluz		150
3 " egy női szövetrouha	" "	150
3 " egy férfi szövétöltöny	" "	180
4 " egy mosódelain ruha	" "	80
4 " egy grenadin ruha	" "	120
1 1/2 " damast asztalterítő	" "	75
Egy nagy vállkendő	" "	150
Egy paplan vattabéléssel	" "	225

Minden vevő

aki 500 Din értékű árut vásárol nálam, karácsonyi ajándékkul 3 méteres
bluzt kap ingyen!

CSUCS JÁNOS divat- és kézműárkereskedő

Az „ARANY CSILLAG”-hoz

Veliki Bečkerek, Aleksandrova (Fő) utca. 2068

Mélyen leszállított á. ak!

Az occasioból
visszamaradt
férfiöltöny- és
nadrágszövet-
maradékok
félárban
kaphatók!

Mélyen leszállított árak!

Vidéki rendelések pontosan és utánvét mellett eszközöztetnek.

Duna-melléki városban jó-
forgalmu és csinosan
berendezett

tűszer- és csemegeüzlet

esaládi okok miatt eladó és
lakással azonnal átvehető.

Leveleket „Aranybánya”
jeligére a Torontál kiadó-
hivatala továbbít. 2102

A „Kotárka”-vendéglőben
december 1-től a bonnensek
felvétetnek!

Havi Dinár
abonement 450.—
Heti 105.—
Napi ebéd külön 10.—
" vacsora „ 7.50
kenyérrel.

Külön étterem!
Pontos kiszolgálás!

Tisztelettel IFJ. HUSZÁR ISTVÁN
2124 vendégfogás.

Ne vegyen és ne fogadjon el mást, mint
„VULKÁN”
„Eterna” gummisarkot

mert az:

és a legtartósabb.

Aki mást vesz, vétkezik a hazai ipar és valuta ellen!

„VULKÁN” gummiáruraktár
Veliki Bečkerek, Obala Princeza Jelena (Gizella-part) 7.

Kiváló, saját égetésű, szilvórinom és gyöngytörkölypálinka,
garantált tiszta, ugyszintén horovicska, rum, likőr, finomított szesz és elsőrangú

ó- és ujjborokát a legjutányosabban
szerezheti be: 2080

Perkovácz József bor- és szeszáranyagkereskedésében Veliki Bečkerek,
Beogradska (Écska) u. 9. Pezsgő és butéliasbor nagyraktár.

Egy modern világos 2118

hálószobaberendezés

konyhaberendezés és egyéb ház-
tartási cikkek jutányos áron eladók

Cím: Barthou János III. külker. 11/b

**Vitrea-
táblaüveg**

(szabadméretű és szalagok)
nagy mennyiségben viszonteláru-
sítóknak igen olcsó áron eladó

Ivanitza Ferdinánd Károly

üveg-, porcellán-, tükör- és lámpa-
kereskedésében 887

Veliki Bečkerek, Aleksandrova (Fő) utca.

I^a minőségű 2105

burgonya

kapható, amíg a készlet tart,
Krunska (Korona) u. 3. sz. a.
Telefonszám 65.

A t. vevőközönség szives tudomására hozom, hogy a

CLUB-PAPIR

kizárólagos képviseletét megkaptam és a Club-papir
ezentul nálam gyári áron minden mennyiségben kapható.

Tel. 202.

Tel. 202.

M. Jovanović, Vel. Bečkerek